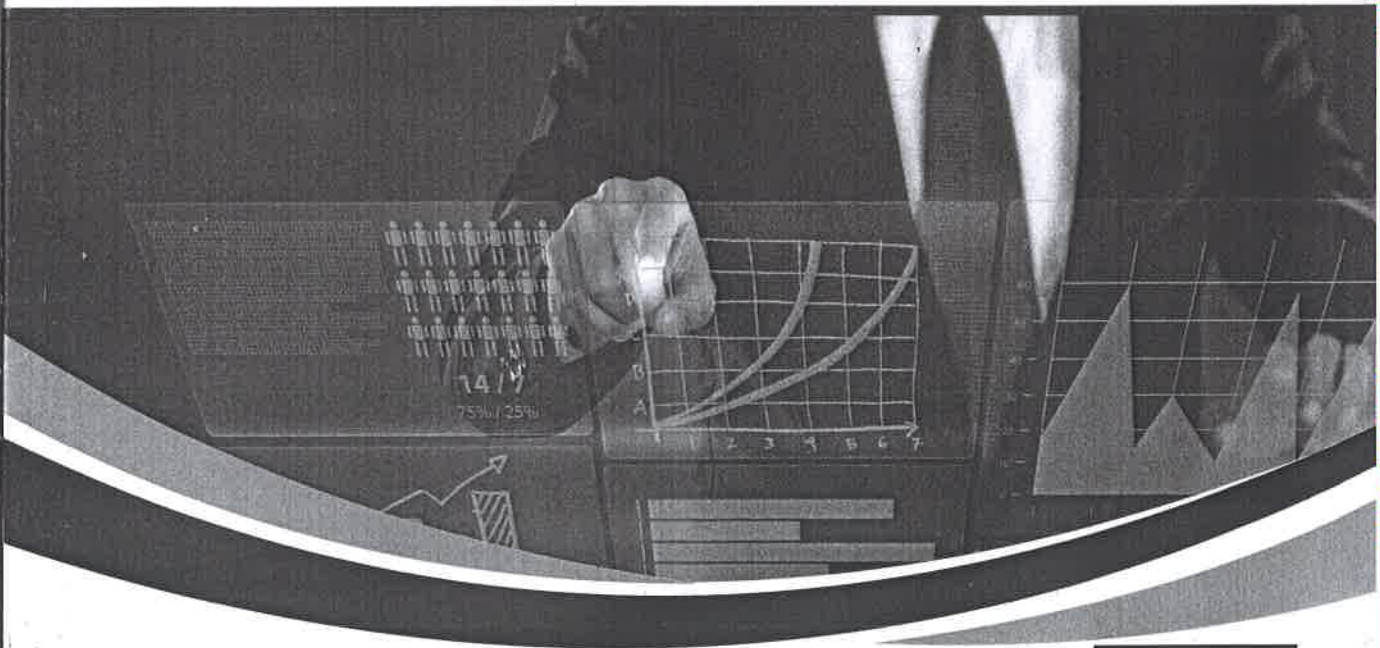

Strictly as per new Revised Syllabus
with effect from the Academic Year 2017-2018

MU

S.Y.B.Com.
Sem. 4

कंपनी चिटणिसाची कार्यपद्धती - २

Skill Enhancement Course (SEC)

शुभांगी एम्. केदारे

डॉ. माधुरी प्रकाश कांबळे

Important Features of the Book
- Model Question Paper as per examination Pattern.
- For Exam - A separate section on Key Notes.

Tech-Max Publications, Pune
Innovation Throughout

BCOMME7A Price ₹ 110/-

Books are available on LIBRARY SYSTEM at all leading booksellers !!!

Coordinator, IQAC
NCRD'S Sterling College of Arts,
Commerce & Science
Nerul - 400 706.

National Centre for Rural Development's (NCRD)
Sterling College of Arts, Commerce & Science
Nerul, Navi Mumbai.

Principal
NCRD's Sterling College of Arts, Commerce & Science
Nerul, Navi Mumbai-400706

कंपनी चिटणिसाची कार्यपद्धती – २

Skill Enhancement Courses (SEC)

S.Y.B.Com. (Semester – IV)

As per the new revised syllabus w.e.f. academic year 2017-18

प्रा. शुभांगी एम्. केदारे

M.Com, NET, SET, LL.B, B.Ed, G.D.C.& A.
P. D. Karkhanis College, Ambarnath

डॉ. माधुरी प्रकाश कांबळे

M.Com., B.Ed., NET (JRF), PhD, DBM
PNP College of Arts, Commerce and Science, Veshvi, Alibag – 402209

Tech-Max Publications, Pune
Innovation Throughout

BCOMME7A

Coordinator, IQAC
NCRD'S Sterling College of Arts,
Commerce & Science
Nerul - 400 706.

National Centre for Rural Development's (NCRD) Sterling College of Arts, Commerce & Science Nerul, Navi Mumbai.

Principal
NCRD'S Sterling College of Arts, Commerce & Science
Nerul, Navi Mumbai - 400706

SYLLABUS

Company Secretarial Practice - II

S.Y.B. Com. (Semester IV)

Module 1 : Management of Companies

- Directors – Appointment, Duties, Role, Directors Report, Director Identification Number (DIN).
- Types of Directors , Role of CEO, Non- Executive Directors, Independent Director
- Auditor- Appointment, Duties, Rights & Powers, Audit report.

Module 2 : Company Meetings

- Types of Company meeting, Secretarial Duties – Before, During and after company meeting – Annual General Meeting, Extra-Ordinary General Meeting, Board Meeting.
- Notices, agenda, Chairman, Quorum& Proxy – Concept and Statutory Provisions
- Motion, Resolution, Minutes – Concept, Types

  Voting, Minutes – Concept, Methods.

Module 3 : Dematerialisation and Online Trading

- Dematerialisation – Need and Importance, Secretarial Duties, Procedures, Participants.
- Online Trading – Concept, Advantages & Disadvantages, Bombay Stock Exchange Online Trading (BOLT), BOSS.
- Listing of securities – Procedure, Advantages, Secretarial Duties, Scrips – Types.

Coordinator, IQAC
NCRD'S Sterling College of Arts, Commerce & Science
Nerul - 400 706.

National Centre for Rural Development's (NCRD)
Sterling College of Arts, Commerce & Science
Nerul, Navi Mumbai.

Principal
NCRD'S Sterling College of Arts, Commerce & Science
Nerul, Navi Mumbai - 400706

गुण : १००

(१०)

(१०)

(१५)

(५)

(१५)

(१५)

(२०)

प्रकरण १ : कंपन्यांचे व्यवस्थापन १.१ – १.२५

१.१ संचालक – नियुक्ती, कर्तव्ये, संचालकांची भूमिका १.१

१.२ संचालक अहवाल १.६

१.३ DIN (संचालक ओळख क्रमांक) १.७

१.४ संचालकांचे प्रकार १.८

१.५ मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्याची भूमिका व महत्त्व १.११

१.६ बिगर–कार्यकारी अधिकारी १.१३

१.७ स्वतंत्र संचालक १.१४

१.८ लेखाधिकारी– नियुक्ती, कर्तव्ये, हक्क व अधिकार १.१५

१.९ लेखा अहवाल १.२१

प्रकरण २ : कंपनी सभा २.१ – २.५६

२.१ कंपनी सभा २.२

२.२ सभासदांच्या सभा २.६

२.३ धनकोच्या सभा २.१४

२.४ सूचना २.१६

२.५ सभेची कार्यक्रम पत्रिका २.१९

२.६ सभेचा अध्यक्ष २.२४

२.७ गणपूर्ती २.२७

२.८ प्रतिनिधी २.२८

२.९ प्रस्ताव २.३०

२.१० ठराव २.३५

२.११ इतिवृत्त/सभेच्या नोंदी २.३९

२.१२ मतदान २.४५

Coordinator, IQAC
NCRD'S Sterling College of Arts, Commerce & Science
Nerul - 400 706.

National Centre for Rural Development's (NCRD) Sterling College of Arts, Commerce & Science Nerul, Navi Mumbai.

Principal
NCRD'S Sterling College of Arts, Commerce & Science
Nerul, Navi Mumbai - 400706

प्रकरण ३ : निराकारीकरण आणि ऑनलाईन व्यापार ३.१ – ३.३३

३.१ निराकारीकरण ३.२

३.२ चिटणिसाची कार्ये ३.७

३.३ निराकरणाची प्रक्रिया ३.८

३.४ ठेवीस्थान खाते ३.११

३.५ ऑनलाईन व्यापार : संकल्पना, फायदे व तोटे ३.१३

३.६ मुंबई भागबाजार ३.१८

३.७ प्रतिभूतींची नोंदणी/सूची/यादी ३.२३

३.८ ठेवींचा दाखला ३.२६

प्रकरण ४ : कंपनी अहवाल व कंपनी विसर्जन ४.१ – ४.२२

४.१ कंपन्यांचे अहवाल – प्रकार ४.२

४.२ भागांवरील लाभांश वाटपासंबंधी चिटणिसाची कर्तव्ये, व्याज भार (उहरीसशी) आणि दंड ४.७

४.३ कंपनीचे विसर्जन – प्रक्रिया, वैधानिक तरतुदी, विसर्जनामध्ये सचिवीय भूमिका ४.१२

४.४ वार्षिक सर्वसाधारण सभेसंबंधी पत्रव्यवहार व काही नमुनापत्रे –

१. वार्षिक सर्वसाधारण सभेची सूचना व कार्यक्रम पत्रिका

२. वार्षिक सर्वसाधारण सभेपूर्वी संचालक सभेची सूचना व कार्यक्रम पत्रिका

३. कंपनी सचिवाच्या नियुक्तीचा ठराव

४. घटनापत्रकातील दुरुस्तीसंबंधी विशेष ठराव

५. वार्षिक सर्वसाधारण सभेपूर्वी संचालक सभेचे इतिवृत्त

६. वार्षिक सर्वसाधारण सभेचे इतिवृत्त ४.१५

नमुना प्रश्नपत्रिका .... १ – ३

❑❑❑

Coordinator, IQAC
NCRD'S Sterling College of Arts, Commerce & Science
Nerul - 400 706.

National Centre for Rural Development's (NCRD) Sterling College of Arts, Commerce & Science Nerul, Navi Mumbai.

Principal
NCRD'S Sterling College of Arts, Commerce & Science
Nerul, Navi Mumbai-400706

अनुक्रमणिका
३.१ – ३.३३
.... ३.२
.... ३.७
.... ३.८
.... ३.११
.... ३.१३
.... ३.१८
.... ३.२३
.... ३.२६
.१ – ४.२२
.... ४.२
इ....... ४.७
...... ४.१२
.... ४.१५
.१ – ३

प्रकरण १

कंपन्यांचे व्यवस्थापन
(Management of Companies)

अभ्यासक्रम :
अ. संचालक–नियुक्ती, कर्तव्ये, संचालकांचीभूमिका,संचालक अहवाल, DIN(संचालक ओळख क्रमांक)
ब. संचालकांचे प्रकार , मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्याची भूमिका व महत्त्व ,बिगर-कार्यकारी अधिकारी, स्वतंत्र संचालक.
क. लेखाधिकारी– नियुक्ती, कर्तव्ये, हक्क व अधिकार , लेखा अहवाल.

प्रस्तावना

कंपनी कंपनी ही एक कृत्रिम संस्था असून तिला शारीरिक अस्तित्व नाही. संचालक हे कंपनी भागधारकांचे प्रतिनिधी असतात. कंपनीचे सभासद हे कंपनीचे मालक असतात; परंतु त्यांची संख्या ही खूप अधिक असून ते मोठ्या प्रदेशात इतरत्र विखुरलेले असतात. ते कंपनीचे दैनंदिन कामकाज पाहण्यास येऊ शकत नाहीत. त्यामुळे ते कंपनी संचालकांची निवड करतात. याचमुळे कंपनी मालकी व कंपनी व्यवस्थापन यात फारकत असते. संचालकांना सामूहिकरीत्या संचालक मंडळ असेही संबोधले जाते. सर्व व्यवस्थापकीय अधिकार हे सामूहिकरीत्या संचालकांकडे सुपूर्द केले जातात. कंपनी कायदा २०१३ मधील प्रकरण ११ मध्ये संचालक नियुक्ती व योग्यता याबाबत विवरण व स्पष्टीकरण दिलेले आहे.

अभ्यासक्रम घटक : संचालक – नियुक्ती, कर्तव्ये, संचालकांची भूमिका
((Directors – Appointment, Duties, Role OF Directors)

१.१ संचालक – नियुक्ती, कर्तव्ये, संचालकांची भूमिका :

☞ १.१.१ कंपनी संचालकांची नियुक्ती प्रक्रिया विशद करा.

► **प्रस्तावना :**

कंपनी कायद्यानुसार फक्त व्यक्तीचीच कंपनीचा संचालक म्हणून नेमणूक करता येते.कायदेशीर दृष्ट्या जरी कंपनी व्यक्ती असली तरी एका कंपनीला दुसऱ्या कंपनीचे संचालक म्हणून काम करता येणार नाही.

Coordinator, IQAC
NCRD'S Sterling College of Arts,
Commerce & Science
Nerul - 400 706.

Centre for Rural Development's National (NCRD) Sterling College of Arts, Commerce & Science Nerul, Navi Mumbai.

Principal
NCRD'S Sterling College of Arts, Commerce & Science
Nerul, Navi Mumbai - 400706

Best of Tech-Max Publications for S.Y.B.Com (Marathi) Course

- → जाहिरात-२ : डॉ. सिम्मी सिंग, ज्ञानेश्वर द. बनसोडे
- → व्यावसायिक अर्थशास्त्र –४ (सरकारी वित्तव्यवस्थेचा पाया) : नेहा एन. सलागरे, प्रतिभा बी. अक्षरवाल, सीमा टी. उघडे, सुनील बलखंडे
- →व्यावसायिक कायदा - २ : शुभांगी एम. केदारे, ॲड. सुयश प्रधान, देविदास शिंदे
- → कंपनी चिटणिसाची कार्यपद्धती - २ : शुभांगी एम्. केदारे, डॉ. माधुरी प्रकाश कांबळे
- → वाणिज्य - ४ (व्यवस्थापन : उत्पादन आणि वित्त) : डॉ. सिम्मी सिंग, ज्ञानेश्वर द. बनसोडे

ISBN : 978-93-87523-15-9

9789387523159

Price ₹ 110/-

For Orders Contact

- **Krishna Book Collections,** Matunga (E), Mumbai.
  Tel No. : 022-24109080 / 022-24102571 Mobile No. : 9833082745 / 9833082761
- Student's Agencies (I) Pvt. Ltd. , Tardeo Road Mumbai - 400034.
  Tel. No. : 022-23513334/5/6/7. E-mail : student@vsnl.com
- Bharat Sales Agency, Charni Road, Mumbai.
  Tel. No. 022-23819359, 23821307
- Vidhyarthi Sales Agency, J.S.S. Road, Girgaon, Mumbai.
  Tel. No. : 022-23829330 / 23851416 / 23867279
- Tech-Max Publications, Kolhapur - Mr. Maruti More - Matoshree Plaza, Venus Corner,
  Shahupuri, Kolhapur - 416003 Mob. 09370314842 / 9370314839. E-mail : maruti_more@rediffmail.com

For Library Orders
Mr. Sachin Waingade
80975 71421 / 92208 77214
E-mail
swaingade.techmax@gmail.com /
info@techmaxbooks.com

http://www.facebook.com/techmax.publications

Coordinator, IQAC
NCRD'S Sterling College of Arts,
Commerce & Science
Nerul - 400 706.

National Centre for Rural Development's (NCRD)
Sterling College of Arts, Commerce & Science
Nerul, Navi Mumbai.

Principal
NCRD'S Sterling College of Arts, Commerce & Science
Nerul, Navi Mumbai - 400706